

ΑΡΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙΝΟΣ

Γύρω ηουχάζει η πολιτεία· το φωτισμένο σοκάκι γαληνεύει, και με φανάρια
στολισμένα μακριά τρίζουν τ' αμάξια.
Χορτάτοι απ' τη χαρά της μέρας οι άνθρωποι γυρνούν να ξαποστάσουν και
μέσα σε ζημιές και κέρδη ζυγιάζεται ένα πολύγνοιαστο κεφάλι
κατευχαριστημένο, στο σπίτι· άδεια από σταφύλια κι άνθη μένει η αγορά η
πολύασχολη κι από τους μικροπουλητάδες ηουχάζει.
Μα η κιθάρα αντηχεί μακριά, μέσα από κήπους· ίσως, εκεί πέρα να παίζει
ένας ερωτευμένος ή ένας μοναχικός άντρας να θυμάται
μακρινούς φίλους και τον καιρό που ήτανε νέος· και μέσα σε κοίτη ευωδιά-
ζουσα, οι δροσερές κι αείροες κρήνες κελαρύζουν.
Γαλήνια, μέσα σ' εσπέριον άνεμο τα σήμαντρα σημαίνουν και των ωρών τον
αριθμό φωνάζοντας ένας νυχτοσκοπός θυμίζει.
Τώρα έρχεται και μια αύρα και την κορφή του άλσους ταράσσει, κοίτα! κι η
σύσκια εικόνα της γης μας, η σελήνη,
προβάλλει μυστικά κι αυτή· η Ενθουσιαστική έρχεται, η νύχτα, γεμάτη
αστέρια και δέβαια ελάχιστα για μας γνοιασμένη,
μαρμαίρει εκεί εκστασιασμένη, η Ξένη μεταξύ των ανθρώπων, πάνω από τις
κορφές, όλη μεγαλοπρέπεια και θλιμμένη.

Μακάρια Ελλάδα! ώ Οίκε εσύ των Ουρανίων όλων, είναι αλήθεια, λοιπόν,
αυτό που ακούσαμε άλλοτε, όταν ήμασταν νέοι;
Δώμα εορτάσιμο! το πάτωμα είναι θάλασσα! τα δουνά τραπέζια, αληθινά
οικοδομημένο για μια χρήση μόνο πριν από τον χρόνο!
Μα πού 'ναι οι θρόνοι; οι ναοί πού 'ναι; και πού οι κούπες, γεμάτες νέκταρ,
και πού το τραγούδι, για των θεών την τέρψη;
Πού, αχ, πού λοιπόν, φωτίζουν οι εκήβολες ρήσεις; Κοιμούνται οι Δελφοί,
και, λοιπόν, πού ηχεί το μεγάλο πεπρωμένο;
Πού 'ναι το ταχύ πεπρωμένο, που ξεοπάζει, από την εν παντί παρούσα τύχη
γεμάτο, μέσα από τον ευφρόσυνο άνεμο, μπροστά στα μάτια,
δροντώντας; “Ω Πατέρα Αιθέρα!” φωνάζουν κι από γλώσσα σε γλώσσα η
κραυγή χιλιαπλάσια κυμάτιζε, - κανείς δεν άντεχε τη ζωή μόνος·

Από το βιβλίο: *Δεκατρείς Αιώνες Γερμανικής Ποίησης*, μετάφραση Άρη Δικταίου, Εκδόσεις Δωδώνη, 1977. Η Συντακτική Επιτροπή ευχαριστεί τις εκδόσεις “Δωδώνη” για την άδεια να αναδημοσιεύσει αυτή την επιλογή των ποιημάτων του Hölderlin.

ένα παρόμοιο αγαθό ευφραίνει μοιρασμένο, κι ανταλλαγμένο με ξένους μια
 τέρψη γίνεται, - μεγαλώνει, στον ύπνο, η δύναμη της λέξης:
 “Πατέρα! γαλήνιε!” κι αντιλαλεί όσο γίνεται μακρύτερα, χτυπώντας και
 δημιουργώντας, το πανάρχαιο σύμβολο, από τους προγόνους
 κληρονομημένο. Γιατί οι Ουράνιοι έτσι κονεύουν, έτσι, βαθιά δονώντας,
 κατεβαίνει, απ’ τους ίσκιους, η μέρα τους, μεταξύ των ανθρώπων.

ΠΛΑΪ ΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΘΕΟΙ ΖΟΥΣΑΝΕ...

Πλάι στους ανθρώπους, άλλοτε, θεοί ζούσανε: οι εξάισιες μούσες κι ο Απώλ-
 λων, ο έφηβος, ο θεραπεύων κι ενθουσιάζων, σαν εσένα.
 Και μου είσαι όπως αυτοί, και σα να μ’ είχε απ’ τους Μακάριους
 Ένας
 στείλει στη ζωή, τώρα δα φεύγω, και της ηρωίδας μου η εικόνα
 μαζί μου ζει, όπου πάσχω, όπου πλάθωμαι, με αγάπη, ως το θάνατο· για
 τούτο και διδάχτηκα κι απ’ αυτήν σέρνω.

Ας ζήκωμε, ώ εσύ, που μαζί σου υποφέρω, που μαζί σου μύχια, πιστά κι
 ευλαδικά αγωνίζομαι για πιο όμορφα χρόνια.
 Εμείς είμαστε, αλήθεια! Θα μπορούσαν, και στα ερχόμενα τα
 χρόνια
 ακόμη, για μας τους δύο, αν το πνεύμα και τότε θα έχει ισχύν
 ακόμη,
 να μιλήσουν: κάποτε οι Μοναχικοί πλάθονταν - θα λένε - αγαπώντας κι οι
 θεοί μονάχα γνώριζαν τον μυστικό τους κόσμο.
 Γιατί οι Θνητοί μονάχα ανησυχούν, η γη τους παίρνει, μα πιο κοντά στο
 φως πηγαίνουνε, ψηλά στον Αιθέρα,
 εκείνοι που, πιστοί σε μύχιον έρωτα και σε πνεύμα θείο ελπίζοντας, κι
 υπομένοντας, το πεπρωμένο τους ήρεμα νικούνε.

ΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ

Σιωπηλό μέρος, που με χλόη καινούργια πρασινίζεις,
κι όπου πλαγιάζουν ο Άντρας κι η Γυναίκα, κι όρθιοι στέκουν
μόνο οι σταυροί, κι όπου έρχονται, φερμένοι απ' έξω, οι φίλοι,
και λάμπουνε παράθυρα με φωτισμένα τζάμια,

όταν η λάμψη τ' ουρανού της μεσημβρίας αστράπτει,
πάνω σου, κι όταν η άνοιξη, πολλές φορές, σε οικεί,
κι όταν ένα άυλο σύννεφο γκριζο, υγρό, σε νοτίζει
κι όταν η μέρα, με ομορφιά, γοργή, μα απαλή, φεύγει.

Πόση σιωπή δε βρίσκεται σε κάθε γκριζο τοίχο,
που δέντρο γέρνει επάνω του με σπώρες φορτωμένο!
Μαύρη η δροσιά, το φύλλωμα γιομάτο είναι από θλίψη,
μα τ' άνθη δέσανε όμορφα κι όμορφοι καρποί έγιναν.

Κι εκεί, μέσα στην εκκλησιά, γαλήνη σκοτεινή 'ναι
κι είναι ο δωμός πολύ μικρός μέσα σ' αυτή τη νύχτα·
κι είναι και μερικά όμορφα, εκεί μέσα, ακόμη, σκεύη,
μα, στα χωράφια, τραγουδεί, το θέρος, το τζίτζικι.

Την ώρα όπου γροικά κανείς τα λόγια του εφημέριου,
ενώ των φίλων η παρέα, που με τον νεκρόν ήρθε,
στέκει πιο πέρα, - ποια, μπορεί, προσωπική ζωή, τότε,
ποιο πνεύμα, και το ποιο ευλαδές, ατάραχο να μέινει;